

Naiset hyväntekeväisyyden palveluksessa

Kuten tunnettua on kirkko koko olemassaolonsa aikana harjoittanut suurenmoista hyväntekeväisyyttä. Voipa hyvällä syyllä sanoa sen vallan, mikä sillä on ollut yhteiskunnan ja valtion asioihin nähden, perustuneen niiden vammojen eli seurauksien parantamiseen, mitkä luokkayhteiskunta on synnyttänyt. Kirkon yhteydessä on harjoitettu armeliaisuutta niitä kohtaan, jotka ovat sortuneet yhteiskunnan uhreina ankarassa olemassaolon taistelussa. Kirkko ei ole tehnyt sitä ihmisiksi. Me tiedämme, että se on vaatinut koko runsaasti valtaa ja rikkautta siitä puoskaroimisesta, mitä se on tehnyt lieventääkseen niiden kärsimyksiä, jotka ovat sortuneet valtauskain riistoon. Mutta on myös kirkon asiaan hyväksi uhrautuneita ihmisiä joita hyvällä syyllä voi pitää hyväntekeväisiksi kärsivää ihmiskuntaa kohtaan; ne ovat kirkon hyväksi työskentelevät naiset, etenkin katoollisen kirkon.

Katoollisella kirkolla on kaikkialla sairaaloita, joita nunnat johtavat. Suuri on se työ, minkä nunnat tekevät noiden laitosten ylläpitämisessä ja sairaiden hoidossa. Olkoonpa siihen tehtävään nunnia kannustamassa joko haudantakainen taivaan ilo, tahi yksilölliset maalliset edut, niin joka tapauksessa heidän tehtävänsä on suurenmoista ja monessa suhteessa epäkiitollista, joten he todella uhrautuvat muiden hyväksi. Sairaidenhoito on mielenmalttia ja kärsivällisyyttä kysyvä toimi ettei se aineellinen palkkio, minkä sairaanhoitajat saavat, läheskään vastaa niitä vaivoja mitä he saavat kokea tuossa vaivaloisessa ammatissa. Mutta naiset suorittavat nyrkumatta tuon epäkiitollisen tehtävän.

Nykyinen liikevoittoa perustuva teollisuuselämä on niin kansakuntien terveyttä ja henkeä ruhoava, että on välttämätöntä olla erityisiä kansainvälisiä laitoksia lieventämässä niitä rufjevammoja, joita kapitalistiset tuotantotilat synnyttävät. Punasen ristien yhdistys on järjestö, joka toimii mainittua tarkotusta varten, sekä myös köyhyydestä johtuvan kurjuuden lieventämiseksi. Naiset pääasiallisesti sen eteen työskentelevät. Kuten luonnollista nykyiselle yhteiskunnalle, etteivät työlliset saa vastaavaa palkkiota työstään, niin eivät nekään naiset, jotka tekevät mainittuun laitoksen hyväksi enimmänsä työtä.

Suuri on se työ, minkä naiset tekevät kaikkien kirkkokuntien hyväksi. He tekevät sen uskonnollisesta harrastuksesta. Kaikenlaisissa yhteispyynnöissä naiset työskentelevät, jota voimme pitää hyvällä syyllä uhrautuvaisuutena ihmiskunnan hyväksi.

Vaikka sosialistinen toiminta etenkin viime aikoina on saanut yhä suur neuvassa määrässä apua naisten auttavasta kädestä, niin silti eivät naiset anna sitä huomiota sosialistille kuin heidän tulisi; siihen on syynä pappien heihin kasvattamat ennakkoluulot sosialismista.

Socialismin eteen työskentelemistä ei naisten eikä kenenkään tulisi pitää hyväntekeväisyytenä, vaan on käsitettävä, että meidän työllisten edut vaativat meidän toimimaan socialismin hyväksi.

Naisten ja kaikkien työllisten päästyä. Vaan lepo ei ole mahdollisuus on oman hyötynsä dollista, sillä ensin on haettava takia - toimia yhteiskunnallisen, ruoka kaupasta ja sitten valmistavan saavuttamiseksi työllisten kääsiin ja tuotanto-olojen järjestämiseksi siten, ettei ne synnytä sitä raajarikkoisuutta, sairautta ja kaikkea muuta kurjuutta, mikä on ominainen kapitalistiselle yhteiskunnalle, jonka vammojen lieventämiseksi omistavan luokan siivisapostolit käyttävät hyväntekeväisyyden muodossa.

Saatattakoon naisten uhrautuvaisuus hyödyttämään teollisuusolojen järjestämistä siten, etteivät ne olisi ihmiskunnan murhauksia, kuten ne ovat tänäpäivänä.

Kun naiset tulevat käsittämään, että niiden elinolojen, joiden alaisena ihmiset työskentelevät, täytyy olla terveellä perusteella ennenkuin ihmiskunta voi olla terve, niin he ihmiskunnan äiteinä vaativat tuotannon järjestämisen yleistä hyvinvointia vastaavalle kannalle.

Peter Kähkönen.

Avioliitossa olevat naiset ja palkkatyö

"Naisen paikka on kotona", tuo vanha lause on — ei ainoastaan syrjäytetty, vaan on sen kokonaan heitetty paperikoriin uusien aatteiden ja uusien katsantokantojen ilmestyessä tilalle. Jo pitemmän aikaa ovat olosuhteet kehittyneet siihen suuntaan, että naisille on avautunut tilaisuus asettua miehen rinnalle, ei ainoastaan tavallisissa oloissa, vaan myös suurissa yhteiskunnallisissa tehtävissä.

Mailmansodan riehuessa tulivat naiset tärkeiksi tekijöiksi yhteiskuntakoneiston käynnissä pitäjänä. Mitä kauemmin sota jatkui ja mitä enemmän nuorta, tervettä elämää hukkuu sen ammottavaan kitaan, sitä monilukuisimpina nousivat naiset miesten tilalle — ja tällä hetkellä ovat naiset valtaamassa itselleen kokonaan ne työalat, jotka ennen olivat miehillä. Naiset ilmestyivät tehtäviin ja miltei kaikkiin yleisiin työpaikkoihin ei ainoastaan isänmaallisuudesta, — vaan välttämättömyyden pakosta. Varsin suotuisa aika oli alkamassa kapitalisteille, viimeinkin heidän suurunelmansa halvasta työvoimasta tulisi toteutumaan. Nais työvoima oli halpaa — ja ennen kaikkea se oli tehoisa ase polkea miesten palkat sodan loputtua niin alas kuin mahdollista.

Tämä kaikki tapahtui sodan varjossa ja kapitalistiset sanomalehdet lauloivat kauniita lauluja uinuville lukijoilleen, että ainoastaan jalon isänmaallisuustunteen valtaamana naiset voivat näin uhrautua.

Mutta eikö työllänsainen ole aina ollut pakotettu uhrautumaan? Onko kukaan antanut ylistyslauseita naiselle, joka on miehensä rinnalla raatanut, ei ainoastaan yhtä monta tuntia kuin mies, vaan paljon enemmän.

Ottakaamme esimerkiksi tehdaskylä, jossa kutomo- ja kehruteollisuus ovat miltei pääelinkeinoina. Palkat tehtaassa ovat niin pienet, että miehen ansio yksistään ei riitä kodin ylläpitämiseksi vaan on naimenkin pakotettu tehtaaseen, jossa hän joutuu työskentelemään yhtä pitkän päivän kuin mieskin, ja kun sakin saanut huomioon naisen suhteellisen heikkouden mieheen verraten, niin varsinkin hyvin käsittää, miten väsynyt hän on ja miten sille eihän se ole hänen syynsä, hyvältä tuntuisi levähtää kotiin että hänen palkkansa on riittä-

Tämä ei ole vielä pahinta, vaan kun ottaa huomioon äidit, joiden täytyy antaa lapsensa vieraan hoidettavaksi aina päiviksi. Noille äiti-ranckoille ei jää aikaa leppäimiseen tuskin ensinkään.

Täytyy nousta aamulla ennen kello viittä ehtiäkseen suorittaa välttämättömimmät työt, pestä ja pukea lapset, sekä kuljettaa heidät naapurisiin; illalla taas on ensimmäinen kiire hakea lapset kotiin sekä sen jälkeen aloittaa joka ilaiset taloustyöt. Mitä tekee mies samalla aikaa? Yhdeksässä tapauksessa kymmenestä kuluttaa hän aikansa omaksi mukavudekseen — hän on niin totunut ajattelemaan kotitöitä akkojen askareiksi, että ei hänen mieleensääkään johdu että hänen velvollisuutensa olisi auttaa vaimoaan hänen ylenmääräisissä ponnistuksissaan. Ja useassa tapauksessa on mies valmis vielä syyttämään vaimoa huolimattomuudesta y.m., jos kaikki ei ole aivan mielen mukaista.

Onhan tehdasorjallakin joka seitsemäs päivä vapaa — onhan se toisille — vaan ei tehtaassa työskentelevälle perheenäidille sillä silloin on pyykkipäivä. Aivan tavallista on, että tuo viikon raatamisesta väsynyt äiti nousee sunnuntai aamunakin varhain silloin kun hänen miehensä vielä nukkuu häiritsemätöntä sunnuntaiuntaan, hiipii pyykkiammeen ääreen pesemään viikon kuluessa siltä silloin vaatteita. Levätä lunnuntaina! Se on yläpuolella hänen toiveitansakin. Jospa sais edes häiritsemättä tehdä työtään, vaan sekään ei ole mahdollista, sillä lapset, jotka tuskin ensinkään saavat viikon päivinä olla äitinsä seurassa, haluaisivat sitä edes silloin kun äiti on kotona — siksi he riippuvat kiinni äidin hameen liepeessä, joka ainoastaan vain hidastuttaa ja vaikeuttaa äidin työntekoa. Sama on asianlaita kaikkialla, missä perheen äiti on pakotettu palkkatyöhön, olipa hän sitten tehdasorja tai pyykkiaikka. Ei ole mitään helppoa jälkimäisellekään, sillä pyykin peseminen on ylenmäärin raskasta työtä varsinkin kun sitä joutuu tekemään päivän toisensa jälkeen — tavallisesti on siitä seurauksena unettomat yöt, sillä yön aikana särkee selkää ja pakottaa käsivarsia ja ylösnousta tuntuu miltei mahdollista taivuttaa jäseniä päivän tehtäviin.

Tällaista on se elämä, jonka raatajanaiset saavat osakseen. Onko siis ihme jos he jo neljänkymmenen ikäisinä näyttävätkin vanhoilta ja kiihtuneilta. Useat heistä vaipuvat hautaan jo ennen sitä. Kukaan ei kiinnitä huomiota heidän terveyteensä tai kiihtymiseensä, ei edes omat miekkotettu tehtaaseen, jossa hän joutuu työskentelemään yhtä pitkän päivän kuin mieskin, ja kun sakin saanut huomioon naisen suhteellisen heikkouden mieheen verraten, niin varsinkin hyvin käsittää, miten väsynyt hän on ja miten sille eihän se ole hänen syynsä, hyvältä tuntuisi levähtää kotiin että hänen palkkansa on riittä-

Ikävän tunteilla ilmoitan että kuolo kutsui omakseen helästi rakastetun puolisoni

Antti Mauno Katajan

Joka kuoli Dunblanessa, Sask., Can., Pentasta johtuneeseen keuhkokuumeeseen 22 p. Joulukuuta 1918. Kuollessaan oli hän 32 v. ja kolmen kuukauden iässä. Vainaja oli syntynyt Suomessa, Hämeen Länissä, Tammelan pitäjässä. Häntä jäi suremaan minä hänen vaimonsa ja Suomessa Xiti ja Isä, 1 sisar, 1 velli sekä suuri joukko taistelutovereita täällä sekä Suomessa.

Hilda Kataja
(o. s. Tikkala) (18)

Syksyllä syntyi lempempi juuret, kesällä talven täytti, taas syksyllä puhalsi tuonen tuulet, kuoleman ruusuja näytti.

Yhdistyssiiteet mi lempemmetof kuolema julmasti katkol. Armaani ei mua jättänyt ois, vaan tuonele luokseen tahtol.

Nyt yksin kuljen murhemellä, orpolapsen lalla. Elon kylmällä myrskyillä, lempeä lämpöä valla.

Nyt kalhoten katseeni maahan mä luon, en elämältä toivoa tohdi, vaan anteeksi tuonele tuulle suon, valk' mieleni murheeseen johti.

Oi tule tuoni ja vie minut pois pois mailman myrskyn säältä, missä lempempi jälleen yhtyä vois, sinne vie minut tuonele täällä.

mättömän pieni perheen ylläpitämiseen. Kukapa mies haluaisi nähdä lapsensa vieraan hoidettavana ja kodin kolkkona ja tyhjänä työstä tultuaan. Ei, vaan mies yhtä hyvin kuin vaimokin tuntevat välttämättömyyden pakon, jota on noudatettava siksi kunnes työlliset kaikkialla alkavat käsittää sen pohjattoman vääryyden, jota riistäjäluokka harjoittaa työntekijöitä kohtaan. —Aino Kary.

Ihmiskunnan suurin kirous on tietämättömyys. Ainoa parantaja on tieto.

VAPAATARJOUS

Bengenahdistusta kärsiville.

Uusi parannuskeino jota kaikki voivat käyttää kotiansa ilman huolta tai ajanhukkaa. Meillä on uusi keino joka parantaa bengenahdistuksen ja haluamme että tekin sitä koettaisitte meidän keuhkokuumeemme. Ei tee mitään eroa, jos sairautenne on jo pitkäaikainen tällökin hiljain kehittynyt, jos se on ajottainen tahi pitkäikäinen laatu, teidän olisi kaikessa tapauksessa tilattava tarjolla oleva vapaa kokeemme. Ei tee mitään eroa minkälaisessa ilmastossa asutte, mikä lievekin ikänne tai työenne, meidän parannuskeinoimme voi heti auttaa teitä. Eritotenkin haluaisimme lähettää apunamme niille, jotka ovat toivotonta sairautensa suhteen, jossa vesi ruiskeet, höyrytykset, opiumi valmisteet ja "patentti savut" y. m. parannuskeinot ovat olleet hyödyttömiä. Me haluamme näyttää kaikille omalla keuhkokuumeellamme että meillä on keino jolla voidaan parantaa vaikeinkin bengenahdistus, kähivevä ääni, ja kaikki ikäiset taudin kohtaukset.

Tämä vapaa tarjous on hien tärkeä lasten työtä ainoatkaan päivinä. Kirjoitakaa heti ja alkakaa käyttämään keinoamme hyväksenne. Alkaa lähettää rahaa. Ainoastaan tämä kuponki, lähettäkää se jo tänään.

VAPAA ASTHMA KUPONKI
FRONTIER ASTHMA CO., Room 1549,
T. Niagara and Hudson Sts., Buffalo,
N. Y.

Lähetättäkää vapaa koe osoitteella: